

OTSUS

03.07.2025 nr 5-5/2025-031

Koondumisele nr 13/2025 OÜ Infortar Agro / Estonia Farmid OÜ loa andmine

1. Koondumine

05.05.2025 esitas OÜ EG Biofond¹ (registrikood 11504910) volitatud esindaja Konkurentsiametile koondumise teate, mille kohaselt sõlmisid 02.05.2025 OÜ EG Biofond (otsuses edaspidi kasutatud uut ärinime OÜ Infortar Agro) ja OÜ MKJ Vara (registrikood 16776872), OÜ Sillaotsa Invest (registrikood 16778397), OÜ Sulgtiib (registrikood 16775938), TAU VH OÜ (registrikood 16776978), OÜ Paadu Vara (registrikood 16778374) äriühingu Estonia Farmid OÜ (registrikood 10627556) osade müügilepingu (edaspidi leping). Lepingu kohaselt omandab OÜ Infortar Agro 96,5694% Estonia Farmid OÜ osadest.

Tehingu tulemusel omandab OÜ Infortar Agro valitseva mõju Estonia Farmid OÜ üle konkurentsiseaduse (edaspidi KonkS) § 2 lg 4 tähenduses ning antud juhul on tegemist koondumisega KonkS § 19 lg 1 punktis 2 sätestatud viisil.

2. Koondumise menetluse käik

Konkurentsiamet avaldas 06.05.2025 ülalnimetatud koondumise teate saamise kohta teadaande väljaandes Ametlikud Teadaanded. Asjast huvitatud isikud nimetatud koondumise kohta arvamusi ja vastuväiteid ei esitanud.

Tuvastamaks koondumise osaliste positsiooni ning konkurentsiolukorda (i) toorpiima tootmisel ja müügil, (ii) elusloomade (veiste) lihaks müügil ning (iii) põllumajandusmaa rentimisel, samuti koondumise osaliste äritegevuste vahel esinevaid vertikaalseid seoseid, pidas Konkurentsiamet vastavalt KonkS § 27 lg 1 punktile 2 põhjendatuks koondumisega seotud valdkonna täiendavat analüüsimist ning alustas 04.06.2025 otsusega nr 5-5/2025-019 koondumise täiendava menetluse.

Konkurentsiolukorra ning koondumisest tulenevate mõjude analüüsimiseks saatis Konkurentsiamet täiendava menetluse kestel taotlused teabe saamiseks Bioforce Group OÜ-le, Agrone OÜ-le ning AS-le Alexela. Lisaks täpsustas Konkurentsiamet menetluse kestel koondumise osaliste esitatud andmeid.

¹ OÜ EG Biofond (registrikood 11504910) on ümber nimetatud ning jätkab alates 29.05.2025 äritegevust OÜ Infortar Agro (registrikood 11504910) nime all.

3. Koondumise osalised

Konks § 20 punkti 2 järgi on koondumise osaliseks füüsiline isik või ettevõtja, kes omandab valitseva mõju ühe ettevõtja või tema osa või mitme ettevõtja või nende osade üle.

Konks § 20 punkti 4 järgi on koondumise osaliseks ettevõtja, kelle üle või kelle osa üle valitsev mõju omandatakse.

Seega on käesoleva koondumise osalisteks OÜ Infortar Agro ja Estonia Farmid OÜ.

OÜ Infortar Agro on valdusettevõtja, mis kuulub AKTSIASELTSi INFORTAR valitseva mõju alla. AKTSIASELTS INFORTAR on Nasdaq Tallinna väärtpaberibörsil noteeritud investeerimisettevõtja ning omanimelise kontserni emaettevõtja, mis teeb investeringuid erinevates ärivaldkondades tegutsevatesse äriühingutesse. 30.05.2025 seisuga omavad AKTSIASELTSis INFORTAR üle 10% osalust Osühing Mersok (22,88%), OÜ Abante (22,75%) ja Pärdiklill OÜ (22,73%), milles omavad omakorda osalusi füüsilised isikud vastavalt: Enn Pant (isikukood [...]; 100%), Ain Hanschmidt (isikukood [...]; 65%) ja Kalev Järvelill (isikukood [...]; 100%). Ülejäänud aktsiakapital jaguneb enam kui 6300 väikeaktsionäri vahel.

AKTSIASELTSi INFORTAR valitseva mõju alla kuuluvad ettevõtjad tegelevad finants- ja kinnisvarainvesteeringute haldamisega, energeetikaga, trükiteenuste pakkumisega, meelelahutusautomaatidega seotud teenustega, maavarade tootmise ja karjääride arendusega ja spordirajatiste haldamisega seotud teenustega. AKTSIASELTSi INFORTAR valitseva mõju alla kuulub ka Nasdaq Tallinna väärtpaberibörsil noteeritud Aktsiaselts Tallink Grupp, mis pakub peamiselt reisijate- ning kaubaveoteenuseid meritsi Balti mere piirkonnas.

OÜ Infortar Agro omab (koos AS-ga Alexela) ühiselt valitsevat mõju Eesti Biogaas OÜ üle, mille tütarettevõtjad on Kuusalu Biogaas OÜ (100%), OÜ Vinni Biogaas (100%), Tartu Biogaas OÜ (100%). Samuti omab Eesti Biogaas OÜ (koos koondumise raames omandatava Estonia Farmid OÜ tütarettevõtja Osühinguga ESTONIA) ühiselt valitsevat mõju OÜ Oisu Biogaas üle. Eesti Biogaas OÜ-ga valitseva mõju kaudu seotud ettevõtjad tegelevad biogaasist biometaanitootmise ja hulgimüügiga ning vähemal määral ka toodetud biogaasist elektri- ja soojusenergia tootmise ja hulgimüügiga.

Lisaks omab OÜ Infortar Agro (koos Brorup OÜ-ga²) ühiselt valitsevat mõju põllumajandusettevõtja OÜ Halinga üle, mis tegutseb Pärnumaal Halinga vallas piimakarjakasvatuse, piimatootmise ning omatarbeks (piimakarjale sööda tootmiseks) teravilja ja rapsi kasvatusega.

Estonia Farmid OÜ on valdusettevõtja ning omanimelise kontserni emaettevõtja, mille tütarettevõtjad tegelevad piimakarjakasvatusega ehk peamiselt toorpiima tootmise ja müügiga ning seda toetavate tegevustega (sh veiste lihaks realiseerimisega), teravilja ja rapsi tootmise ja müügiga ning eelneva tarbeks põllumajandusliku maa rentimisega. Estonia Farmid OÜ tütarettevõtjad on Osühing ESTONIA (registrikood 10038386), OÜ Kabala Agro (registrikood 10450081), OÜ Sõrandu Farm (registrikood 10110468).

² Konkurentsiameti 26.03.2024 otsus nr 5-5/2024-016 – OÜ EG Biofond, Brorup OÜ / OÜ Halinga, ([link](#)).

Lisaks omab Estonia Farmid OÜ tütarettevõtja Osaühing ESTONIA (koos Eesti Biogaas OÜ-ga) ühiselt valitsevat mõju OÜ Oisu Biogaas (registrikood 11515434) üle, mis tegeleb biogaasi tootmiseks tootmissisendite hankimise, sisendi kääritamise teel biogaasi tootmise ja biogaasist biometaaniga tootmise ja müügi.

4. Õiguslik hinnang

4.1 Koondumise kontrolli kohaldamine

KonkS § 21 lg 1 kohaselt kontrollitakse koondumist, kui koondumise osaliste eelnenud majandusaasta käibed Eestis kokku ületavad 6 000 000 eurot ja vähemalt kahe koondumise osalise käibed Eestis ületavad kummalgi 2 000 000 eurot.

Koondumise osaliste eelmise majandusaasta käive Eestis oli kokku üle 6 000 000 euro ja koondumise osaliste Eesti käive eraldi ületas nimetatud perioodil 2 000 000 eurot, mistõttu kuulub koondumine KonkS § 21 lg 1 kohaselt kontrollimisele.

4.2 Kaubaturud

KonkS § 3 lg 1 kohaselt on kaubaturg hinna, kvaliteedi, tehniliste omaduste, realiseerimis- ja kasutustingimuste ning tarbimis- ja muude omaduste poolest ostja seisukohalt omavahel vahetatavate või asendatavate (edaspidi asendatavate) kaupade käibimise ala, mis hõlmab muu hulgas kogu Eesti territooriumi või selle osa.

Majandus- ja kommunikatsiooniministri 17.07.2006 määrus nr 69 „Koondumise teate esitamise juhendi“ (edaspidi juhend) § 8 lg 3 punkti 1 kohaselt on horisontaalselt mõjutatud kaubaturuks selline kaubaturg, kus tegutseb vähemalt kaks koondumise osalist või nendega samasse kontserni kuuluvat ettevõtjat ja koondumine tekitab vähemalt 15-protsendilise ühise turuosa. Sama paragrahvi lõike 3 punkti 2 kohaselt on vertikaalselt mõjutatud kaubaturuks iga kaubaturg, kus tegutseb üks või mitu koondumise osalist või nendega samasse kontserni kuuluvat ettevõtjat, mis eelneb või järgneb kaubaturule, kus tegutseb mõni teine koondumise osaline või temaga samasse kontserni kuuluvat ettevõtjat, ning kus mõne osalise individuaalne turuosa või osaliste ühine turuosa on vähemalt 25 protsenti, olenemata sellest, kas nad on tegelikult müüja ja ostja suhetes või mitte.

Koondumise osaliste ja nendega valitseva mõju kaudu seotud ettevõtjate äritegevustes esinevad horisontaalsed kattuvused: (i) toorpiima tootmisel ja müügil, (ii) elusloomade (veiste) lihaks müügil ning (iii) põllumajandusmaa rentimisel.

Järgnevalt toob Konkurentsiamet eraldi alapunktides välja koondumise osaliste ja nendega valitseva mõju kaudu seotud ettevõtjate positsioonid horisontaalselt kattuvatel tegevusaladel.

4.2.1 Toorpiima tootmine ja müük

Mõlemad koondumise osalised või nendega valitseva mõju kaudu seotud ettevõtjad tegelevad toorpiima tootmise ja müügi. Kuigi koondumise osalistest Estonia Farmid OÜ [...], siis konservatiivsuse põhimõttel arvestab Konkurentsiamet Eestis toodetud toorpiima kogust (sõltumata selle müügi kohast).

Statistikaameti andmete kohaselt toodeti 2024. aastal Eestis ligikaudu 941 025 tonni piima.³ OÜ-ga Infortar Agro valitseva mõju kaudu seotud OÜ Halinga tootis ja müüs ligikaudu [...] tonni (turuosa ligikaudu ([0-5]%) ning Estonia Farmid OÜ tütarettevõtjad tootsid ja müüsid ligikaudu [...] tonni ([0-5]%) toorpiima, millest tulenevalt kujunes koondumise osaliste ühiseks turuosaks ligikaudu [5-10]%).

Samuti võib koondumise osaliste osakaalu toorpiima tootmisel ja müügil arvestada nende piimakarja suuruse järgi. Eesti Põllumajandusloomade Jõudluskontrolli AS-i aastaraamatust⁴ nähtub, et 2024. aastal oli Eestis 340 lehmakarja ning 79 793 lehma. OÜ-l Halinga oli 2024. aastal 1733 lehma (2,17%) ja Estonia Farmid OÜ kontserni ettevõtjatel (OÜ Estonia, OÜ Kabala Agro, OÜ Sõrandu Farm) 2581 lehma (3,23%) ehk nende ühiseks osakaaluks kujunes ligikaudu 5,40%.

Kuivõrd koondumise osaliste ühine turuosa moodustas 2024. aastal toorpiima tootmisel ja müügil ligikaudu [5-10]%) (sh piimakarja suurust arvestades [5-10]%), ei ole juhendi mõistes tegemist horisontaalselt mõjutatud kaubaturuga.

4.2.2 Elusloomade (veiste) lihaks müük

Piimakarjakasvatusega kaasneb kõrvaltegevusena elusloomade müük, samuti müüakse piimatootmises kasuliku elua ületanud ja praakloomasid lihaks. [...] Allpool on esitatud andmed veiste lihaks müügi kohta Eestis.

Statistikaameti andmete⁵ kohaselt tapeti Eestis tegevusloaga lihakäitlemisettevõtjates 2024. aastal 47 900 veist ja lehma. OÜ-ga Infortar Agro valitseva mõju kaudu seotud OÜ Halinga ligikaudne turuosa veiste lihaks müügil 2024. aastal oli ligikaudu [0-5]%) ning Estonia Farmid OÜ-l ligikaudu [0-5]%). Seega kujunes koondumise osaliste ühiseks turuosaks ligikaudu [0-5]%) ning juhendi mõistes ei ole tegemist horisontaalselt mõjutatud kaubaturuga.

4.2.3 Põllumajandusmaa rentimine

Mõlemad koondumise osalised tegelevad ka põllumajandusmaa rentimisega. Üldiselt rendivad kõik põllumajandusettevõtjad umbes 50% oma kasutuses olevatest maadest, seega on suurimad Eesti põllumajandusettevõtjad tavapäraselt ka kõige suuremad rentnikud.

Statistikaameti andmetel oli 2023. aastal Eestis kokku kasutatavat põllumaad (kasvupinda) 982 440 hektarit.⁶ OÜ-ga Infortar Agro valitseva mõju kaudu seotud OÜ Halinga renditud põllumajandusmaa kogupindala oli 2024. aastal [...] hektarit, Estonia Farmid OÜ tütarettevõtjate renditud põllumajandusmaad oli samal ajaperioodil [...] hektarit.

Koondumise osaliste ühine renditav põllumajandusmaade maht oli 2024. aastal [...] hektarit

³ Statistikaamet, [PM10: LOOMAKASVATUSAADUSTE TOODANG | Näitaja, Maakond ning Vaatlusperiood. Statistika andmebaas](#)

⁴ Eesti Jõudluskontrolli aastaraamat 2024, [aastaraamat_2024.pdf](#), lk 9

⁵ Statistikaamet, PM1901: Tegevusloaga lihakäitlemisettevõtetes loomad ning neist saadud liha (2024). Kättesaadav: [PM1901: TEGEVUSLOAGA LIHAKÄITLEMISETTEVÕTETES TAPETUD LOOMAD NING NEIST SAADUD LIHA. Statistika andmebaas](#), (29.04.2025)

⁶ Statistikaamet, [PM0281: PÕLLUMAJANDUSMAA JA -KULTUURID | Maakondade ja üksuste jaotus, Põllumajandusmaa/põllukultuur, Vaatlusperiood ning Näitaja. Statistika andmebaas](#)

ehk ühiseks turuosaks kujunes [0-5]%, seega ei ole juhendi mõistes tegemist horisontaalselt mõjutatud kaubaturuga.

Eelnevat arvesse võttes puuduvad kõnesoleva koondumise puhul koondumise osaliste tegevustes horisontaalselt mõjutatud ning vertikaalselt seotud kaubaturud juhendi § 8 lõike 3 punktide 1 ja 2 tähenduses, seega ei ole kaubaturgude ega nende geograafiliste ulatuste täpne piiritlemine antud koondumise puhul vajalik.

Koondumise osaliste tegevustes esineb ka võimalik vertikaalne seos (st biometaanitootmine ja seonduvate tootmissisendite ostmine), kuid selline seos on olemas juba koondumise eelselt⁷, sest OÜ-l Infortar Agro ja AS-l Alexela on ühissettevõtja Eesti Biogaas OÜ, mis omab erinevaid biometaanitootmisüksusi (Kuusalu Biogaas OÜ, OÜ Vinni Biogaas, Tartu Biogaas OÜ). Samuti omab Eesti Biogaas OÜ omakorda koos koondumise raames omandatava Estonia Farmid OÜ tütarettevõtja Osauhinguga ESTONIA ühiselt valitsevat mõju OÜ Oisu Biogaas üle. See tähendab, et koondumise tulemusel OÜ Oisu Biogaas üle teostatava valitseva mõju olemus ei muutu (ühine valitsev mõju säilib) ning väheneb üksnes ühiselt valitsevat mõju omavate osanike ring.

Samuti ei mõjuta koondumine biometaanitootmissisendite hankimise turgu, sest majanduslikult loetakse põhjendatuks läga transportimist keskmiselt 18 km raadiusest⁸, kuid OÜ Halinga ja OÜ Oisu Biogaas vaheline vahemaa on ligikaudu 82 km. Ühtlasi selgitas koondumise teate esitaja, et OÜ Halinga on senini [...] Seega ei ole OÜ-l Halinga [...] OÜ Oisu Biogaas maksimaalne biomassi vastuvõtmise maht on ligikaudu [...] tonni ning 2024. aastal käitles ettevõtja ligikaudu [...] tonni biomassi, [...].

Kuivõrd kõnesoleva koondumise puhul ei teki koondumise osaliste tegevustes horisontaalselt ega vertikaalselt mõjutatud kaubaturgusid, ei ole kaubaturgude täpne piiritlemine antud koondumise puhul vajalik.

5. Menetluse käigus kogutud teave

Kokkuvõtvalt andsid vastanud ettevõtjad hinnangu, et OÜ Infortar Agro poolt valitseva mõju omandamisega Estonia Farmid OÜ üle ei kaasne olulisi mõjusid koondumisega seotud kaubaturgudel.

6. Hinnang koondumisele

Vastavalt KonkS § 22 lg 1 lähtub Konkurentsiamet koondumisele hinnangu andmisel vajadusest säilitada ja arendada konkurentsi, võttes seejuures arvesse kaubaturgude struktuuri ning tegelikku ja potentsiaalset konkurentsi kaubaturul, sealhulgas:

1. koondumise osaliste turupositsiooni, nende majanduslikku ja finantsjõudu ning konkurentide juurdepääsu kaubaturule;

⁷ Konkurentsiameti 22.06.2020 otsus nr 5-5/2020-017 – Alexela Varahalduse AS, OÜ 4E Biofond ja Eesti Biogaas OÜ; Alexela Varahalduse AS, OÜ 4E Biofond, Osauhing ESTONIA / OÜ Oisu Biogaas ning Alexela Varahalduse AS, OÜ 4E Biofond, Osauhing Tammikus, OÜ Askoterm / OÜ Vinni Biogaas, ([link](#)).

⁸ Konkurentsiameti 15.01.2025 otsus nr 5-5/2025-002 – Trigon Helenius Agri OÜ / Estonia Farmid OÜ, ([link](#)).

2. juriidilisi või muid kaubaturule sisenemise tõkkeid;
3. kaupade nõudlust ja pakkumist;
4. ostjate, müüjate ja tarbijate huvisid.

KonkS § 22 lg 3 kohaselt keelab Konkurentsiamet koondumise, kui see oluliselt kahjustab konkurentsi kaubaturul, eelkõige turgu valitseva seisundi tekkimise või tugevnemise kaudu.

KonkS § 13 lg 1 järgi omab turgu valitsevat seisundit ettevõtja või mitu samal kaubaturul tegutsevat ettevõtjat, kelle positsioon võimaldab tal/neil sellel kaubaturul tegutseda arvestataval määral sõltumatult konkurentidest, varustajatest ja ostjatest. Turgu valitseva seisundi omamist eeldatakse, kui ettevõtjale või mitmele samal kaubaturul tegutsevale ettevõtjale kuulub kaubaturul vähemalt 40 protsenti käibest.

Koondumise osaliste ja nendega valitseva mõju kaudu seotud ettevõtjate ühised turuosad jäid koondumisega hõlmatud horisontaalselt kattumatel tegevusaladel oluliselt alla 15% ning tegemist ei ole horisontaalselt mõjutatud kaubaturudega. Toorpiima tootmise ja müügiga ning sellega kaasneva elusloomade (veiste) lihaks müügiga tegeleb Eestis palju erineva suurusega ettevõtjaid ning valdkond on küllaltki killustunud.

Koondumise osaliste suuremateks konkurentideks toorpiima tootmisel ja müügil on näiteks Agrone OÜ, Vaklak Farming Group OÜ, AS Silikaat; elusloomade (veiste) lihaks müügil Agrone OÜ, AS Silikaat, Vaklak Farming Group OÜ; ning põllumajandusmaa rentimisel erinevad taimekasvatussaaduste tootmise ja müügiga tegelevad ettevõtjad.

Vertikaalselt seotud tegevusalade (tootmissisendite ehk peamiselt läga ostmine ja biometaanitootmine) puhul koondumise osaliste tegevustes ja tarneahelates midagi ei muutu. Koondumisega omandab OÜ Infortar Agro ainuvalitseva mõju Estonia Farmid OÜ üle ning vastavalt muutub OÜ Oisu Biogaas üle ühiselt valitsevat mõju omavate osanike arv, kuid ühine valitsev mõju säilib, seega ei too valitseva mõju koosseis kaasa muutust kaubaturu struktuuris.

Eeltoodut arvestades on Konkurentsiamet seisukohal, et koondumise tulemusena ei muutu kaubaturude struktuur sellisel viisil, mis kahjustaks oluliselt konkurentsi. Samuti ei tekita ega tugevda käesolev koondumine turgu valitsevat seisundit KonkS § 13 lg 1 tähenduses. Seega ei esine koondumise puhul KonkS § 22 lg 3 nimetatud asjaolusid, mis tingiksid koondumise keelamise.

Lähtudes eeltoodust ja juhindudes KonkS § 27 lg 1 p 1 otsustab Konkurentsiamet

anda loa OÜ Infortar Agro ja Estonia Farmid OÜ koondumisele.

Otsuse peale võib esitada vaide Konkurentsiameti peadirektorile haldusmenetluse seaduses sätestatud korras või kaebuse Tallinna Halduskohtule halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud korras 30 päeva jooksul, arvates käesoleva otsuse teatavakstegemisest.

KonkS § 27 lg 6¹ kohaselt peavad koondumise osalised koondumise jõustama kuue kuu jooksul koondumiseks loa andmise otsuse kehtima hakkamisest arvates. Konkurentsiamet võib koondumise osalise põhjendatud taotluse alusel seda tähtaega ühe korra pikendada kuni ühe aastani.

(allkirjastatud digitaalselt)

Külli Haab
regulatsiooniteenistuse juhataja-peadirektori asetäitja

Kairi Kaasik-Aaslav
Kairi.Kaasik-Aaslav @ konkurentsiamet.ee